

Ár 2013, föstudaginn 20. september, var fundur í kjararáði að Hverfisgötu 6a í Reykjavík haldinn af Svanhildi Kaaber, Jónasi Þór Guðmundssyni og Kolbeini H. Stefánssyni.

Fyrir var tekið:

Að ákveða laun og starfskjör þjóðminjavarðar

I.

Samkvæmt 1. mgr. 1. gr. laga nr. 47/2006 um kjararáð, sbr. 1. gr. laga nr. 168/2007 um breyting á þeim lögum, er verkefni ráðsins meðal annars að ákveða laun forstöðumanna ríkisstofnana. Þjóðminjavörður er forstöðumaður samkvæmt 13. tölulið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 70/1996 og er á lista fjármálaráðherra yfir forstöðumenn samkvæmt 2. mgr. 22. gr. sömu laga. Heyrir því undir kjararáð að ákveða þjóðminjaverði laun.

II.

Kjararáði barst bréf dagsett 1. nóvember 2012 frá mennta- og menningarmálaráðuneytinu þar sem þess er óskað að kjararáð taki launakjör þjóðminjavarðar til endurskoðunar. Fram kemur í bréfinu að þjóðminjavörður taki við hlutverki forstöðumanns Þjóðmenningarhússins þegar stofnunin færir til Þjóðminjasafns Íslands á árinu 2013 og muni það leiða til aukins umfangs embættis þjóðminjavarðar. Breytingin feli í sér umfangsmikla endurskoðun á hlutverki og starfsemi Þjóðmenningarhússins, þar sem meðal annars verði mótuð ný grunnsýning um sjónrænan og listrænan arf Íslendinga. Þjóðminjavörður muni stýra gerð grunnsýningarinnar og leiða samstarf við þær þjóðmenningarstofnanir sem málið varði. Þjóðminjavörður muni bera ábyrgð á starfsemi hússins, menningarstarfsemi, útleigu og þjónustu almennt sem til þessa hafi verið á ábyrgð forstöðumanns hússins. Aukin starfsmannaumsýsla og rekstur á viðbótarbyggingu fjarri aðalstöðvum Þjóðminjasafnsins með þeim margvíslegu verkefnum sem þar verði, kalli einnig á aukið starfs umfang og ábyrgð þjóðminjavarðar. Í bréfi ráðuneytisins segir að undir stjórn þjóðminjavarðar hafi Þjóðminjasafn Íslands tekið stakkaskiptum á allan hátt og rekstur safnsins verið með miklum ágætum á undanförunum árum þrátt fyrir niðurskurð á fjárveitingum. Er óskað eftir að launakjör þjóðminjavarðar feli í sér viðurkenningu á þeirri stjórnunarlegu, faglegu og fjárhagslegu ábyrgð sem hann hafi og verði í samræmi við laun annarra forstöðumanna sem líka ábyrgð beri.

Með bréfi dagsettu 8. nóvember 2012 gaf kjararáð fjármála- og efnahagsráðuneyti kost á að leggja fram greinargerð vegna erindisins, sbr. 6. gr. laga um kjararáð. Einnig var þjóðminjaverði með bréfi dagsettu sama dag gefinn kostur á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri, sbr. 13. gr. stjórnslulaga nr. 37/1993.

Fjármála- og efnahagsráðuneyti sendi kjararáði bréf dagsett 16. nóvember 2012. Í bréfinu er vísað til bréfs mennta- og menningarmálaráðuneytisins um breytingar á starfsemi Þjóðminjasafns Íslands. Segir í bréfinu að eðlilegt sé að kjararáð horfi til þessara auknu viðfangsefna þjóðminjavarðar auk annarra viðmiðana á því hvort endurskoða skuli launakjör hans.

Í bréfi þjóðminjavarðar dagsettu 16. nóvember 2013 segir að ábyrgð embættis þjóðminjavarðar muni aukast þegar rekstur Þjóðmenningarhússins færir til Þjóðminjasafns Íslands. Þjóðminjavörður muni leiða viðamikla endurskoðun á hlutverki og starfsemi Þjóðmenningarhússins og mótuð nýrrar grunnsýningar um hinn íslenska sjónræna arf. Hlutverk þjóðminjavarðar verði einnig að bera ábyrgð á starfsemi Þjóðmenningarhússins, menningarstarfsemi, útleigu og þjónustu almennt sem áður hafi verið á ábyrgð forstöðumanns hússins.

Með bréfi dagsettu 30. nóvember 2012 fékk Þjóðminjavörður sent bréf fjármála- og efnahagsráðuneytisins til kynningar og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum við efni þess.

Þjóðminjavörður kom á fund kjararáðs þann 13. desember 2012 og gerði nánari grein fyrir breytingum á starfsemi Þjóðmenningarhússins þegar það færðist undir Þjóðminjasafnið.

III.

Lög nr. 140/2011 um Þjóðminjasafn Íslands tóku gildi 1. janúar 2013. Samkvæmt lögnum er Þjóðminjasafn Íslands eign íslenska ríkisins og fer ráðherra með yfirstjórn þess. Safnið er höfuðsafn á sviði menningarminja. Þjóðminjasafnið er háskólastofnun með sjálfstæðan fjárhag. Ráðherra skipar forstöðumann Þjóðminjasafns Íslands, þjóðminjavörð, til fimm ára í senn. Skipaður skal maður með háskólamenntun og staðgóða þekkingu á starfssviði safnsins. Þjóðminjavörður stjórnar starfsemi safnsins og rekstri þess. Hann ræður starfsmenn þess og er í fyrirsvari fyrir safnið.

Hlutverk Þjóðminjasafnsins er að stuðla sem best að varðveislu íslenskra menningarminja og miðla sögu þjóðarinnar. Safnið annast söfnun, skrásetningu, varðveislu og rannsóknir á minjum um menningarsögu þjóðarinnar og kynningu þeirra, innanlands og utan. Fjallað er ítarlega um hlutverk og verkefni Þjóðminjasafnsins í 3. gr. laganna. Meðal nýmæla má nefna að Þjóðminjasafnið tekur nú við munum, sýnum og öðrum rannsóknargögnum úr fornleifarannsóknum, sbr. einnig 40. gr. laga nr. 80/2012 um menningarminjar. Einnig er með lögnum umsjón og eftirlit með kirkjugripum fært undir ábyrgð Þjóðminjasafnsins að nýju.

Stofnunin á samstarf við aðrar stofnanir á háskólastigi samkvæmt sérstökum samningum. Samstarf Þjóðminjasafns Íslands og Háskóla Íslands skal byggjast á sérstökum samstarfs- og þjónustusamningi um starfstengsl, fjárhagsleg samskipti og skipan sameiginlegra starfa. Þá er safninu heimilt að veita öðrum háskólum landsins þjónustu eftir því sem nánar er ákveðið í gagnkvæmum þjónustusamningum við einstaka háskóla. Við Þjóðminjasafn Íslands skal vera sérstök rannsóknarstaða kennd við dr. Kristján Eldjárn.

Samkvæmt safnalögum nr. 141/2011 eru höfuðsöfn þrjú: Listasafn Íslands, Náttúruminjasafn Íslands og Þjóðminjasafn Íslands. Þau eru öðrum söfnum til ráðgjafar og skulu stuðla að samvinnu safna og samræmdri safnastefnu hvert á sínu sviði. Forstöðumenn höfuðsafna sitja fundi í safnaráði stöðu sinnar vegna.

Þjóðminjavörður situr í fornminjanefnd og húsafríðunarnefnd stöðu sinnar vegna, sbr. lög nr. 80/2012 um menningarminjar.

Þjóðmenningarhúsið er friðað og er vettvangur til að kynna íslenska sögu og menningararf. Starfsemi hússins felst einkum í sýningarhaldi. Aðstaða er fyrir sýningar, fundi, samkomur, fyrirlestra, listviðburði, opinberar athafnir og aðra viðburði.

IV.

Í 8. gr. laga um kjararáð segir, að það skuli við úrlausn mála gæta innbyrðis samræmis í starfskjörum þeim sem það ákveður, og að þau séu á hverjum tíma í samræmi við laun í þjóðfélaginu hjá þeim sem sambærilegir geta talist með tilliti til starfa og ábyrgðar. Við ákvörðun sína skal kjararáð gæta þess að föst laun fyrir dagvinnu, annarra en forseta Íslands, verði ekki hærri en föst laun forsætisráðherra samkvæmt 3. gr. Við ákvörðun launakjara samkvæmt 4. gr. laganna skuli sérstaklega gæta samræmis milli þeirra og þeirra kjara hjá ríkinu sem greidd eru á grundvelli kjarasamninga annars vegar og ákvarðana kjararáðs samkvæmt 3. gr. hins vegar. Þá skuli kjararáð ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Í 10. gr. laganna segir að ráðið skuli taka mál til meðferðar þegar því þyki

þurfa og ætíð ef orðið hafa verulegar breytingar á þeim launum í þjóðfélaginu sem höfð skulu til viðmiðunar samkvæmt lögunum eða á störfum þeirra sem úrskurðarvald þess tekur til.

Kjararáð hefur ekki áður tekið ákvörðun um laun þjóðminjavarðar en kjaranefnd ákvað honum laun 11. maí 2004. Frá þeim tíma hafa laun hans tekið breytingum í samræmi við almennar ákvarðanir kjaranefndar og síðar kjararáðs.

Þær breytingar sem orðið hafa á löggjöf og starfsemi Þjóðminjasafns Íslands síðan þjóðminjaverði voru síðast ákvörðuð laun gefa tilefni til breytinga á launum hans. Við ákvörðun launakjara þjóðminjavarðar var höfð hliðsjón af launakjörum forstöðumanna annarra menningarstofnana landsins.

Með hliðsjón af framansögðu hefur kjararáð ákveðið að laun þjóðminjavarðar skuli vera sem segir í ákvörðunarorði.

V.

Ákvörðunarorð

Frá og með 1. janúar 2013 skulu mánaðarlaun þjóðminjavarðar vera samkvæmt launatöflu kjararáðs nr. 502, launaflokki 134, nú 739.473 krónur. Að auki skal greiða honum 23 einingar á mánuði fyrir alla yfirvinnu er starfinu fylgir.

Eining er 1% af launaflokki 502-132, nú 6.918 krónur. Einingar greiðast alla mánuði ársins, einnig í sumarleyfi. Af því leiðir að ekki er greitt orlofsfé á einingar.

Laun eru við það miðuð að um fullt starf sé að ræða og þannig ákveðin að ekki komi til frekari greiðslna nema kjararáð úrskurði um það sérstaklega.

Um almenn starfskjör þjóðminjavarðar gilda reglur kjararáðs frá 30. maí 2007.

Svanhildur Kaaber

Jónas Þór Guðmundsson

Kolbeinn H. Stefánsson